

**Перелік екзаменаційних запитань для вступного іспиту в аспірантуру
з спеціальності 222 Медицина 14.03.02 – патологічна анатомія**

1. Рівні дослідження структурних основ хвороб, основні методи патоморфологічних досліджень.
2. Морфогенез та морфологія дистрофій.
3. Пошкодження і загибель клітин та тканин. Некроз і апоптоз – морфологічні прояви смерті клітини.
4. Морфологія та наслідки порушень при різних видах гіперемій.
5. Морфогенез та патоморфологія ішемії та інфаркту.
6. Визначення та морфогенез видів кровотечі, крововиливу.
7. Патоморфологія, види, наслідки тромбозу, емболії та ДВЗ-синдрому.
8. Визначення, види, морфологічна характеристика, клінічне значення ексудативного та продуктивного запалення.
9. Морфологічна характеристика різних видів гіперчутливості.
10. Визначення, загальна морфологічна характеристика процесів адаптації та компенсації.
11. Види регенерації: фізіологічна, репаративна, патологічна, морфогенез регенераторного процесу.
12. Визначення пухлинного росту. Сучасні теорії канцерогенезу. Визначення дисплазії, її види, роль дисплазії у канцерогенезі. Морфогенез та гістогенез пухлин. Види росту пухлин.
13. Загальна характеристика та номенклатура пухлин з тканин, що походять з епітелію.
14. Загальна характеристика та номенклатура пухлин тканин, що походять з мезенхіми.
15. Морфологічні особливості пухлин з тканин, що походять з мезенхіми.
16. Морфологічні особливості пухлин нервової тканини.
17. Морфологічні особливості пухлин, що походять із меланін-утворюючої тканини. Невуси, їх різновиди. Меланоми, її морфологічні форми
18. Визначення, класифікація, загальна морфологічна характеристика лейкозів та лімфом.
19. Визначення, класифікація та морфологічна характеристика анемій, тромбоцитопеній та тромбоцитопатій, коагулопатій.
20. Визначення атеросклерозу, фактори ризику, сучасні теорії. Морфогенез атеросклерозу. Клініко-морфологічні форми атеросклерозу
21. Морфологічна характеристика, ускладнення, причини смерті при гострій та хронічній ішемічній хворобі серця.
22. Гіпертонічна хвороба та вторинні артеріальні гіпертензії: визначення, фактори ризику, морфологічні зміни.
23. Морфологічна характеристика, наслідки ішемічного та геморагічного інсульту.
24. Етіологія, класифікація, морфогенез, морфологічна характеристика ревматизма. Ендокардит, міокардит, перикардит і панкардит: класифікація, морфологічна характеристика, ускладнення.
25. Морфологія суглобових проявів (стадії прогресування ревматоїдного поліартриту), ускладнення і наслідки ревматоїдного артрити та хвороби Бехтерева
26. Морфогенез, патоморфологія, ускладнення та причини смерті при системних хворобах сполучної тканини (системному червоному вовчаку, системному склерозі, дерматоміозиті).
27. Патоморфологія системних та АНЦА-асоційовані васкулітів: вузликового періартеріїту, артеріїту Такаясу, скроневого (гігантоклітинного) артеріїту, облітераційного тромбангіїту, хвороби Кавасакі, пурпури Шенляйн-Геноха, хвороби і синдрому Рейно, мікроскопічного поліангіїту, гранулематозу з поліангіїтом (Вегенера), еозинофільного гранулематозу з поліангіїтом (синдром Черджа-Строса).
28. Морфологічні прояви та ускладнення пневмоній: лобарної,вогнищевої та інтерстиційної пневмонії.

29. Морфологічна характеристика та ускладнення хронічних неспецифічних захворювань легень (хронічного бронхіту, хронічної обструктивної емфіземи, бронхоектатичної хвороби, бронхіальної астми).
30. Морфологічна характеристика хронічних дифузних інтерстиційних хвороб легень.
31. Морфологічна характеристика пухлин верхніх дихальних шляхів, раку легень.
32. Морфологічна характеристика гострого та хронічного гастритів.
33. Етіологія, класифікація, патоморфологічні прояви та ускладнення виразкової хвороби.
34. Рак шлунка. Макроскопічні і гістологічні форми. Особливості метастазування.
35. Патоморфологія та диференційна діагностика неспецифічного виразкового коліту та хвороби Крона.
36. Клініко-морфологічні форми та ускладнення апендициту.
37. Синдром мальабсорції: причини, морфологічні прояви.
38. Пухлини кишки: патоморфологічна характеристика, особливості пухлинного росту та метастазування.
39. Морфологічна характеристика, прогноз стеатозу печінки.
40. Визначення, морфологічна характеристика, прогноз токсичної дистрофії печінки.
41. Морфогенез, форми, морфологічна характеристика гострого та хронічного гепатиту.
42. Морфологічна характеристика найважливіших типів цирозу.
43. Рак печінки, патоморфологічна характеристика.
44. Патоморфологія жовчно-кам'яної хвороби, гострого та хронічного холециститу.
45. Морфологічна характеристика, ускладнення гострого та хронічного панкреатиту.
46. Сучасна клініко-морфологічна класифікація хвороб нирок. Морфологічна характеристика та наслідки гломерулопатій (після стрептококового гломерулонефриту, швидко прогресуючого, хронічного гломерулонефриту, ідіопатичного нефротичного синдрому, мембранозної нефропатії, фокального сегментарного склерозу).
47. Морфологічна характеристика, прогноз гострої та хронічної ниркової недостатності.
48. Морфологічна характеристика, прогноз тубуло-інтерстиційного нефриту, гострого та хронічного пієлонефриту, нефролітазу.
49. Морфологічні особливості пухлин нирок і сечового міхура.
50. Морфологічна характеристика, наслідки запальних захворювань, передракових процесів та пухлин шийки матки, ендометрія та міометрія, молочних залоз.
51. Морфологічна характеристика, ускладнення, наслідки доброякісної нодулярної гіперплазії та раку передміхурової залози.
52. Класифікація, морфологічна діагностика, ускладнення і наслідки ектопічної вагітності.
53. Інфекції що передаються статевим шляхом (сифіліс, гонорея, папілома-вірусна інфекція, хламідіоз, уреаплазмоз, трихомоніаз).
54. Пренатальна патологія (гаметопатії, бласто-, ембріо-, фетопатії).
55. Перинатальна патологія (асфіксія плода та новонародженого, пологова травма, внутрішньочерепні крововиливи, інфекційні захворювання TORCH-комплексу, вроджений сифіліс).
56. Морфологічна характеристика, ускладнення та причини смерті при захворюваннях гіпоталамо-гіпофізарної системи (хвороба Іценко-Кушинга, акромегалія, нецукровий діабет).
57. Морфологічна характеристика та ускладнення цукрового діабету. Морфологічна характеристика діабетичної макро- та мікроангіопатії.
58. Морфологічна характеристика та ускладнення захворювань щитовидної залози (мультинодулярний зоб, хвороба Грейвса, гіпотиреозидизм, тиреоїдит Хашімото).
59. Морфологічна характеристика та ускладнення нейродегенеративних захворювань нервової системи: хвороби Альцгеймера, розсіяного склероза, бокового аміотрофічного склерозу, постранімаційної енцефалопатії.
60. Захворювання шкіри: термінологія, що відображає патологію шкіри. Морфологічна характеристика запальних та міхурцевих захворювань шкіри (екзематозний дерматит,

нейродерміт, псоріаз, вітряна віспа та оперізуючий лишай, герпетиформний дерматит, пемфігус, бульозний пемфігоїд, мультиформна еритема.

61. Загальна характеристика інфекційного процесу: вхідні ворота інфекції, первинний інфекційний комплекс, поширення і дисемінація, шляхи передачі збудників інфекційних хвороб. Варіанти місцевих і загальних реакцій при інфекціях.

62. Морфологічна характеристика, ускладнення, наслідки, причини смерті при кишкових інфекціях (бактеріальній дизентерії, черевному тифі, сальмонельозі, йерсініозі).

63. Морфологічна характеристика, ускладнення, наслідки, причини смерті при респіраторних вірусних інфекціях.

64. Морфологічна характеристика, ускладнення пріонових уражень ЦНС.

65. Морфологічна характеристика, ускладнення, причини смерті при ВІЛ/СНІДі.

66. Морфологічна характеристика, ускладнення, наслідки, причини смерті при дитячих інфекціях (кору, інфекційному мононуклеозі, епідемічному паротиті, дифтерії, скарлатині, кашлюку, поліомієліті, вітряній віспі).

67. Морфологічна характеристика, ускладнення, наслідки, причини смерті при туберкульозі (первинному, після первинному гематогенному та вторинному).

68. Клініко-анатомічні форми сепсису: септицемія, септикопіємія, септичний (інфекційний) ендокардит.

69. Морфологічна характеристика, ускладнення, причини смерті при особливо небезпечних інфекціях; чума, туляремія, сибірка, холера.

70. Патологічна анатомія грибкових інфекцій: дерматоікозів, актиномікозу, кандидозу, аспергільозу.